

VILNIAUS LICĖJAUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus licėjaus (toliau – Licėjus) ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559.

2. Ugdymas ne licėjuje įgyvendinamas vadovaujantis pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, organizuojant išvykas ar pažintines veiklas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (toliau – STEAM) atviros prieigos centre ar kitas mokymuisi aktualias aplinkas.

3. Ugdymas ne licėjaus aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvairius mokymosi kontekstus.

4. Aprašas apibrėžia ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formas ir trukmę, nustato veiklos planavimą ir organizavimo tvarką, reikalavimus mokinių saugumui bei atsakomybes už veiklos įgyvendinimą.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

5. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, ugdymo procesas ne licėjaus aplinkoje gali būti organizuojamas vykdant:

5.1. tiesiogiai su dalyko bendrosios programos įgyvendinimu susijusias ugdomasias veiklas;

5.2. papildomas pažintines veiklas, skirtas jaunimo tautiniam, pilietiniam, kultūriniam ir karjeros ugdymui skatinti.

6. Ugdymo ne licėjaus aplinkoje organizavimo formas:

6.1. **edukacinė išvyka** – mokinių išvykimas iš mokyklos ar įprastos ugdymo aplinkos, kurio tikslas įgyti žinių, įgūdžių ar kompetencijų per patirtinį mokymąsi;

6.2. **edukacinis renginys** – renginys, kurio metu konkrečioje vietoje vykdoma edukacinė programa, ugdomi gebėjimai bei plėtojamos kompetencijos;

6.3. **ekskursija** – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas. Gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

6.4. **ekspedicija** – iš anksto suplanuota išvyka ugdymo, tyrimo ar pažinimo tikslais, kai renkama informacija, atliekami stebėjimai, tyrimai ar praktiniai darbai realioje aplinkoje;

6.5. **turistinė stovykla** – trumpalaikio mokinių poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

6.6. **sąskrydis** – organizuotas mokinių susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ir (ar) ugdymo tikslais;

6.7. **žygis** – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones (pvz., dviračius, baidares);

6.8. **varžybos** – organizuotas mokinių (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais.

7. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne licėjaus aplinkoje, trukmė gali būti:

7.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

7.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

7.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

8. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne licėjaus aplinkoje gali būti organizuojamos:

8.1. artimoje aplinkoje, netoli licėjaus esančiose organizacijose, viešose erdvėse ir kituose objektuose;

8.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);

8.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS.

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

9. Ugdymo ne licėjaus aplinkoje poreikį numato klasės vadovai, dalyko ar neformaliojo švietimo mokytojai, švietimo pagalbos specialistai (toliau – atsakingi asmenys). Poreikis organizuoti ugdymą ne licėjaus aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su licėjaus direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu.

9.1. Dalykų mokytojai numato ugdymo kitose aplinkose poreikį, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus ir mokinių ugdymosi poreikius. Dalykinės edukacinės išvykos bei veiklos ne licėjaus aplinkoje aptariamoms ir derinamos dalyko mokytojų metodinėje grupėje. Informacija atitinkamai fiksuojama mokomojo dalyko ilgalaikiuose planuose ir (ar) programose;

9.2. Klasės vadovai kultūrinės-pažintinės veiklos (edukacinių išvykų, ekskursijų ir kt.) poreikį numato atsižvelgdami į klasės mokinių ugdymo tikslus ir poreikius, apibrėžtus klasės vadovo veiklos plane, bei licėjaus metų plane išskeltus uždavinius;

9.3. Švietimo pagalbos specialistai, neformaliojo švietimo mokytojai pažintines edukacines veiklas organizuoja, atsižvelgdami į mokinių ugdymo karjerai, saviraiškos bei kompetencijų ugdymo(si) poreikius;

9.4. Atsakingų asmenų organizuojama veikla ir jos datos konkretizuojamos licėjaus einamojo mėnesio veiklos plane, kuris tvirtinamas licėjaus direktoriaus įsakymu.

10. Planuojant organizuoti ugdymą ne licėjaus aplinkoje atsižvelgiama į:

10.1. veiklos tikslingumą (dermę su dalyko bendrojoje programoje numatytais tikslais ir mokymo(si) turiniu);

10.2. įtrauktį (veiklos būdus ir prieinamumą visiems mokiniams);

10.3. mokinių saugumą;

10.4. ekonomiškumą (papildomus žmogiškuosius ir finansinius išteklius);

10.5. galimas rizikas ir jų įveikos būdus.

11. Atsakingas asmuo planuodamas veiklą rengia preliminarą veiklos programą, kurioje numato tikslus ir uždavinius, pagal poreikį parenka veiklos formas ir būdus bei reikalingus išteklius.

12. Ne vėliau kaip prieš tris dienas iki planuojamos ugdomos veiklos pradžios atsakingas asmuo licėjaus direktoriui pateikia prašymą dėl leidimo dalyvauti numatytoje veikloje ([1 priedas. Prašymo forma](#)), dalyvių sąrašą ir pagal poreikį veiklos programą ([2 priedas. Veiklos programos formos pavyzdys](#)). Aprašo nuostatos netaikomos fizinio ugdymo pamokoms, kai jos vyksta aplinkoje už licėjaus ribų (pvz., šiaurietiškas ėjimas).

13. Siekiant užtikrinti sklandų licėjaus ugdymo proceso organizavimą, atsakingi asmenys, vykdantys edukacines veiklas kitose aplinkose pamokų metu, suderina veiklos datą ir būtinus pamokų pakeitimus su atsakingu direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

14. Prieš numatytą veiklą atsakingas asmuo per TAMO dienyno sistemą informuoja dalykų mokytojus apie jų pamokose nedalyvausiančius mokinius.

15. Pasibaigus edukacinei veiklai, atsakingas asmuo su mokiniais apibendrina įvykdytus tikslus ir uždavinius, įsivertina įgytas kompetencijas. Rekomenduojama veiklos išpūdžiais pasidalinti ir su licėjaus bendruomene (pvz., informacija apie įvykusias edukacines veiklas arba renginius paskelbiama licėjaus interneto svetainės naujienų skiltyje).

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

16. Organizuojant ugdymą ne licėjaus aplinkose ir siekiant užtikrinti mokinių saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys gali būti licėjaus mokytojai ir kiti darbuotojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) ar praktiką atliekantys studentai, kurių funkcijas nustato licėjaus direktorius. Lydinčiais asmenimis negali būti pagal bendrojo ugdymo programas besimokantys mokiniai.

17. Planuojant trumpalaikes ir visos dienos ugdomasias ar pažintines veiklas šalies viduje:

17.1. jei yra mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir yra jaunesni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

17.2. jei yra mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ir yra vyresni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo;

17.3. įvertinęs mokinių brandą, ugdomųjų veiklų sudėtingumą, vietą ar viršijus 30 mokinių skaičių ir kitas aplinkybes, licėjaus direktorius gali skirti ir daugiau lydinčių asmenų.

17.4. planuojant trumpalaikes ugdomasias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams iki 16 metų, licėjaus direktorius, įvertinęs aplinkybes, gali paskirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 30.

18. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomasias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje:

18.1. mokiniams iki 16 metų skiriamas vienas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys;

18.2. vyresniems nei 16 metų mokiniams skiriamas vienas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

18.3. jei vyksta daugiau mokinių nei nurodyta Aprašo 17.1 ir 17.2 papunkčiuose, proporcingai didinamas šiuose papunkčiuose nurodytas lydinčių asmenų skaičius.

19. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne licėjaus aplinkoje, nustatoma, kad:

19.1. direktorius ar jo įgaliotas asmuo tvirtina:

19.1.1 asmenį, atsakingą už ugdymo ne licėjaus aplinkoje organizavimą;

19.1.2. planuojamos veiklos programą, jei ji rengiama;

19.1.3. dalyvių sąrašą;

19.1.4. lydinčiuosius asmenis, jei jie skiriami.

19.2. atsakingas asmuo:

19.2.1. pagal poreikį parengia ugdomųjų ar pažintinių veiklų programą / planą;

19.2.2. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti; jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį bei susipažįsta su būtina mokinių saugumui užtikrinti informacija;

19.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymui ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

19.2.4. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirašytinai mokinius supažindina su saugaus elgesio taisyklėmis. Saugaus elgesio instruktažo lapas suformuojamas TAMO dienyno duomenų pagrindu;

19.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, pagal poreikį priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

19.2.6. dalyvauja išvykoje ir užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą. Susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia veiklos vykdymą ir informuoja licėjaus direktorių;

19.2.7. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susisiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

19.2.8. jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūras;

19.2.9. atsakingam asmeniui netaikomas reikalavimas turėti gido profesinę kvalifikaciją.

19.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

19.3.1. raštiško sutikimo ([3 priedas. Tėvų sutikimo pavyzdys](#)) dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą atsakingam asmeniui. Jei veikla organizuojama artimoje licėjaus aplinkoje, raštiškas tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas nėra būtinas. Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų veikloje, organizuojamoje ne licėjaus aplinkoje. Mokiniam, nedalyvaujantiems organizuojamoje veikloje, vyksta ugdymo procesas Licėjaus nustatyta ugdymo organizavimo forma;

19.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą;

19.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimą atsakingam ir lydintiems asmenims.

19.4. mokiniai atsakingi:

19.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl pagrįstų priežasčių apie tai informuojant atsakingą asmenį;

19.4.2. už licėjaus mokinio elgesio taisyklių laikymąsi, nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai ir saugiai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ugdymui ne licėjaus aplinkoje organizuoti naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

21. Mokinio mokymosi laikas dalyvaujant ugdymojoje ar pažintinėje veikloje, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

22. Ugdymas ne licėjaus aplinkoje licėjaus direktoriaus įsakymu gali būti organizuojamas laisvomis nuo ugdymo dienomis ar pasibaigus dienos ugdymo procesui ir yra įskaitomas į ugdymui skirtą laiką.

23. Šiuo Aprašu vadovaujasi visi licėjaus mokytojai, organizuojantys ugdymą ne licėjaus aplinkoje.

24. Aprašas bendru sutarimu, esant būtinybei, gali būti peržiūrimas ir koreguojamas. Aprašo pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.